

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАКАЗ

12.12.2002 _____

№ 465 _____

Київ

Про удосконалення організації медичної допомоги дітям підліткового віку

На виконання Закону України «Про охорону дитинства» щодо визнання дитиною особи віком до 18 років, з метою забезпечення реалізації права дитини на охорону здоров'я та удосконалення організації медичної допомоги дітям підліткового віку (15-17 років включно)

НАКАЗУЮ:

Затвердити:

- 1.1. Примірне положення про підлітковий кабінет (додається).
- 1.2. Примірне положення про лікаря підліткового кабінету (додається).
- 1.3. Примірне положення про медичну сестру підліткового кабінету (додається).
- 1.4. Примірне положення про передачу дітей під нагляд амбулаторно-поліклінічного закладу загальної мережі (додається).
- 1.5. Примірна схема перевідного епікризу на дитину по досягненні віку 18 років (додається).
- 1.6. Примірна схема акта передачі дітей по досягненні 18 років із дитячого амбулаторно-поліклінічного закладу до амбулаторно-поліклінічного закладу загальної мережі (додається).

2. Міністру охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, начальникам управлінь охорони здоров'я обласних, Севастопольської міської, Головного управління охорони здоров'я та медичного забезпечення Київської міської держадміністрацій:

2.1. Провести реорганізацію медичного забезпечення дітей підліткового віку шляхом передачі функцій надання амбулаторно-поліклінічної медичної

допомоги дітям вказаної вікової категорії до дитячих лікувально-профілактичних закладів.

2003 - 2005 рр.

2.2. На підставі затверджених у п.1 примірних положень та схем розробити та затвердити відповідні локальні положення, схеми та посадові інструкції медичних працівників, які надають медичну допомогу дітям підліткового віку.

до 01.03.2003 р.

2.3. Призупинити дитячим амбулаторно-поліклінічним закладам передачу дітей, яким виповнилось 15 років, під нагляд амбулаторно-поліклінічних закладів загальної мережі.

з 01.01.2003 р.

2.4. Організувати надання медичної допомоги дітям до досягнення 18 років (17 років 11 місяців 29 днів) в амбулаторно-поліклінічних закладах дільничними лікарями-педіатрами.

2003 - 2005 рр.

2.5. Привести штатну чисельність медичного персоналу лікувально-профілактичних закладів, посади якого розраховуються залежно від чисельності прикріпленого дитячого (віком до 17 років 11 місяців 29 днів) та дорослого населення (додатки 3, 4, 5, 16, 18, 23, 28, 29, 30, 51 до наказу МОЗ України від 23.02.00 №33 "Про штатні нормативи та типові штати закладів охорони здоров'я"), у відповідність до цього наказу з урахуванням проведеної реорганізації.

2003 - 2005 рр.

2.6. Організувати підліткові кабінети в дитячих амбулаторно-поліклінічних закладах та укомплектувати їх посадами лікарів (лікарями – педіатрами або лікарями – терапевтами підлітковими) з розрахунку 1 посада лікаря підліткового кабінету на 1500 дітей віком від 15 років до 17 років 11 місяців 29 днів та медичних сестер відповідно до посад лікарів за рахунок загальної чисельності посад медичних працівників амбулаторно-поліклінічних закладів району, міста.

Протягом 2003 р.

2.7. Забезпечити проведення обов'язкових медичних профілактичних оглядів дітей підліткового віку з залученням діагностичної бази та кадрів загальної мережі лікувально-профілактичних закладів.

2003 - 2005 рр.

2.8. Вжити заходів щодо покращання матеріально-технічної бази та оснащення дитячих лікувально-профілактичних закладів медичним обладнанням, необхідним для надання медичної допомоги дітям підліткового віку.

2003 - 2005 рр.

2.9. Забезпечити організацію і проведення попередніх медичних оглядів, оформлення медичної документації для первинної постановки юнаків на військовий облік та підготовку їх до призову на військову службу згідно з наказом Міністерства оборони України від 04.01.94 № 2 «Про затвердження Положення про військово-лікарську експертизу та медичний огляд у Збройних силах України» лікувально-профілактичними закладами за місцем спостереження.

Постійно.

2.10. Покласти координацію здійснення заходів щодо підготовки юнаків до призову на військову службу на перехідний період на лікувально-профілактичні заклади загальної мережі з подальшою передачею цих функцій дитячим лікувально-профілактичним закладам.

2003 - 2005 рр.

2.11. Покласти організацію лікувально-профілактичних заходів призовникам, які не призвані на військову службу у 18 років, на лікувально-профілактичні заклади загальної мережі.

Постійно.

2.12. Зберегти на перехідному періоді посаду лікаря-терапевта підліткового в амбулаторно-поліклінічних закладах загальної мережі, виходячи з чисельності прикріплених дітей підліткового віку.

2003 - 2005 рр.

2.13. Забезпечити організацію і проведення обов'язкових медичних профілактичних оглядів учнів навчальних закладів профтехосвіти та студентів вищих навчальних закладів I - IV рівнів акредитації віком до 17 років включно студентськими поліклініками та дитячими амбулаторно-поліклінічними закладами.

з 01.01.2005 р.

2.14. Організувати надання стаціонарної допомоги дітям підліткового віку у дитячих стаціонарах і стаціонарах загальної мережі, з урахуванням відповідності матеріально-технічної бази, оснащення медичним обладнанням, можливостей дотримання санітарно-гігієнічних вимог.

2003 - 2005 рр.

2.15. Забезпечити стаціонарну допомогу юнакам допризовного та призовного віку за направленням військкоматів у стаціонарах загальної мережі та дитячих стаціонарах, визначених територіальним органом охорони здоров'я.

Постійно.

2.16. Забезпечити оформлення та подання до МСЕКів медичної документації дитини старше 16 років, яка має показання, що дають право на визнання її інвалідом в установленому порядку дитячими амбулаторно-поліклінічними закладами.

з 01.01.2004 р.

2.17. Вважати основними медичними документами для дитини віком до 14 років 11 місяців 29 днів історію розвитку дитини (форма №112/о), а для дитини підліткового періоду – медичну карту амбулаторного хворого (форма №025/о).

Постійно.

2.18. Забезпечити спостереження за вагітними віком до 17 років включно у жіночих консультаціях за місцем проживання.

Постійно.

2.19. Визначити потребу та забезпечити підвищення кваліфікації лікарів-педіатрів та лікарів-спеціалістів педіатричного профілю за місцем роботи і в закладах післядипломної освіти з питань особливостей фізіології та патології дітей підліткового віку, організації надання їм медичної допомоги та медичного забезпечення підготовки юнаків до призову на військову службу.

2003 - 2005 рр.

2.20. Організувати відділення для дітей підліткового віку у дитячих санаторіях місцевого підпорядкування та забезпечити санаторно-курортне лікування вказаної категорії дітей згідно з показаннями.

2003 - 2005 рр.

3. Начальнику Головного управління організації медичної допомоги населенню Ждановій М.П. забезпечити здійснення систематичного аналізу та контролю за станом надання медичної допомоги дітям підліткового віку та медичної підготовки юнаків до призову на військову службу.

Постійно.

4. Начальнику Головного управління освіти, науки та інформаційно-аналітичного забезпечення Волосовцю О.П. забезпечити підготовку лікарів-педіатрів та лікарів-спеціалістів педіатричного профілю з питань особливостей фізіології та патології дітей підліткового віку, організації надання їм медичної допомоги та медичного забезпечення підготовки юнаків до призову на військову службу в закладах післядипломної освіти відповідно до заявок органів і закладів охорони здоров'я.

з 01.09.2003 р.

5. Начальнику управління організації медичної допомоги дітям і матерям Моїсеєнко Р.О. внести доповнення до кваліфікаційної характеристики лікаря-педіатра з урахуванням медичного обслуговування дітей віком до 17 років включно.

до 01.03.2003 р.

6. Начальнику Центру медичної статистики Голубчикову М. В., начальнику управління організації медичної допомоги дітям і матерям Моїсеєнко Р.О. привести форми статистичного обліку та звітності у відповідність до цього наказу.

до 01.03.2003 р.

7. Начальнику відділу санаторно-курортної допомоги та реабілітації Костюку О.В. визначити перелік дитячих спеціалізованих санаторіїв, підпорядкованих Міністерству охорони здоров'я, щодо створення в їх структурі відділень для дітей підліткового віку та забезпечити організацію зазначених відділень.

2003 - 2005 рр.

8. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Державного секретаря Гойду Н.Г.

Міністр

А.В.Підаєв

**Примірне положення
про підлітковий кабінет**

1. Підлітковий кабінет створюється у дитячих амбулаторно-поліклінічних закладах.

2. Роботу у підлітковому кабінеті забезпечує лікар-педіатр або лікар-терапевт підлітковий та медична сестра.

3. Кабінет повинен мати обладнання: телефон, персональний комп'ютер, стіл медичний, шафа медична, стільці, стелажі для медичної документації, ваги медичні, рістомір, динамометр ручний, стетофонендоскоп, тонометр, спірометр, секундомір, термометри медичні, шпатель, стрічка сантиметрова.

4. Основна облікова і звітна документація кабінету:

№ п/п	Назва форми	№ форми
1	2	3
1.	Вкладний листок на підлітка до медичної карти амбулаторного хворого	025-1/0
2.	Іменний список призовників	054/0
3.	Лікувальна карта призовника і відрізний талон лікувальної карти призовника	053/0
4.	Талон на прийом до лікаря	025-4/0
5.	Статистичний талон для реєстрації заключних (уточнених) діагнозів	025-2/0
6.	Консультативний висновок спеціаліста	028/0
7.	Екстрене повідомлення про інфекційне захворювання, гостре професійне отруєння, незвичайну реакцію на щеплення	058/0
8.	Журнал обліку роботи з гігієнічного виховання населення	038/0
9.	Рецепт (дорослий, дитячий)	Ф-1
10.	Відомість обліку відвідувань в поліклініці (амбулаторії), диспансері, консультації, вдома	039/0
11.	Талон амбулаторного пацієнта	025-6/0
12.	Список осіб, які підлягають періодичному медичному огляду	122/0

5. Основними завданнями кабінету є координація та контроль за проведенням заходів щодо медичного забезпечення дітей підліткового віку та підготовки юнаків до первинної постановки на військовий облік і призову на військову службу.

6. Критеріями оцінки роботи медичного персоналу підліткового кабінету є показники стану здоров'я дітей підліткового віку та призовників.

**Начальник Управління
організації медичної допомоги
дітям і матерям**

Р.О.Моїсеєнко

Примірне положення про лікаря підліткового кабінету

1. На посаду лікаря підліткового кабінету призначається лікар-педіатр або лікар-терапевт підлітковий, який володіє питаннями організації медичного забезпечення дітей підліткового віку, в тому числі підготовки юнаків до призову на військову службу, знаннями щодо особливостей фізіології, патології та профорієнтації дітей зазначеної вікової категорії.

2. Післядипломна підготовка та атестація лікаря підліткового кабінету проводиться згідно з порядком, встановленим МОЗ України.

3. Лікар підліткового кабінету безпосередньо підпорядковується головному лікарю міської дитячої поліклініки (завідувачу поліклінічного відділення), заступнику головного лікаря з поліклінічної роботи дитячої міської лікарні, завідувачу педіатричного відділення з організації медичної допомоги дітям у навчальних закладах (при наявності), заступнику головного лікаря з дитинства та родопомочі або районному педіатру центральної районної лікарні.

4. Лікар у своїй роботі керується діючим законодавством, наказами МОЗ України, керівника територіального органу охорони здоров'я, наказами та розпорядженнями головного лікаря лікувально-профілактичного закладу, посадовою інструкцією.

5. Основними завданнями лікаря підліткового кабінету є:

- здійснення обліку юнаків та дівчат підліткового віку, які обслуговуються поліклінікою за місцем проживання на основі даних перепису, що подаються до кабінету дільничними медичними сестрами з зазначенням: прізвища, ім'я та по батькові, дати та року народження, домашньої адреси, місця навчання чи роботи;
- координація та контроль за проведенням заходів щодо організації медичної допомоги дітям підліткового віку;
- надання консультативної та методичної допомоги лікарям-педіатрам та спеціалістам інших профілів в організації лікувально-профілактичних заходів дітям підліткового віку та їх профорієнтації;
- участь у підготовці та проведенні обов'язкових медичних профілактичних оглядів дітей підліткового віку у навчальних закладах;
- участь у розробці плану лікувально-профілактичних заходів за результатами обов'язкових медичних профілактичних оглядів дітей підліткового віку у навчальних закладах, контроль за їх виконанням;
- забезпечення взаємозв'язку між лікувально-профілактичними закладами щодо інформування лікувально-профілактичних закладів за місцем проживання дитини про результати проведених

- профілактичних оглядів та щеплень дітям підліткового віку у навчальних закладах;
- проведення санітарно-просвітницької роботи стосовно пропаганди здорового способу життя;
 - проведення спільно з дільничними педіатрами та іншими фахівцями аналізу ефективності диспансерного нагляду дітей підліткового віку
 - контроль за дотриманням санітарно-гігієнічних норм при організації та здійсненні навчального процесу, санітарно-епідеміологічного стану, організацією харчування та фізичного виховання дітей підліткового віку у навчальних закладах;
 - участь у організації та проведенні протиепідемічних заходів у навчальних закладах району обслуговування;
 - участь у розробленні комплексного плану медичного забезпечення підготовки юнаків до постановки на первинний військовий облік та призову на військову службу;
 - підготовка медичної документації на юнаків для військових комісаріатів згідно з діючими нормативними документами;
 - спільно з військовими комісаріатами проведення аналізу стану медичного забезпечення підготовки юнаків до військової служби;
 - забезпечення наступності у роботі між дитячими лікувально-профілактичними закладами та військовими комісаріатами щодо медичного забезпечення підготовки юнаків до призову на військову службу ;
 - здійснення контролю за виконанням плану лікувально-оздоровчих заходів з підготовки юнаків району обслуговування до призову на військову службу;
 - інформування керівника лікувально-профілактичного закладу та лікарської комісії військкомату про випадки відмови юнаків підліткового віку від обстеження та лікування;
 - облік та аналіз причин повернень призовників зі збірних пунктів військкоматів за станом здоров'я та молодих солдатів зі Збройних сил України і розробка заходів щодо запобігання цим випадкам.
6. Лікар підліткового кабінету має право:
- координувати та контролювати роботу лікарів-педіатрів дільничних, сімейних лікарів та лікарів-спеціалістів щодо медичного забезпечення дітей підліткового віку та підготовки юнаків до призову на військову службу;
 - подавати пропозиції керівнику лікувально-профілактичного закладу стосовно покращання надання медичної допомоги дітям підліткового віку та призовникам;
 - підвищувати кваліфікацію у порядку, встановленому МОЗ України.

**Начальник Управління
організації медичної
допомоги дітям і матерям**

Р.О.Моїсеєнко

Примірне положення про медичну сестру підліткового кабінету

1. На посаду медичної сестри підліткового кабінету (далі - медична сестра) призначається молодший спеціаліст з медичною освітою (бакалавр) за спеціальністю "сестринська справа".

2. Медична сестра у своїй роботі підпорядковується безпосередньо лікарю підліткового кабінету та головній медичній сестрі дитячого амбулаторно-поліклінічного закладу або старшій медичній сестрі поліклінічного відділення, дитячої консультації, педіатричного відділення щодо організації медичної допомоги дітям у навчальних закладах (при наявності).

3. Медична сестра керується у своїй роботі діючими нормативними документами, наказами головного лікаря закладу, даним положенням.

4. Основними завданнями медичної сестри підліткового кабінету є:

- здійснення обліку юнаків та дівчат підліткового віку, які обслуговуються поліклінікою за місцем проживання, згідно зі списками, переданими дільничними медичними сестрами;

- ведення медичної документації кабінету в порядку, встановленому МОЗ України;

- забезпечення взаємозв'язку у діяльності дільничної мережі, лікарів-спеціалістів з питань медичної допомоги дітям підліткового віку;

- забезпечення взаємозв'язку між лікувально-профілактичними закладами щодо інформування лікувально-профілактичних закладів за місцем проживання дитини підліткового віку про результати проведених обов'язкових медичних профілактичних оглядів та щеплень у навчальному закладі;

- організація наступності у роботі між дитячими лікувально-профілактичними закладами та військовими комісаріатами щодо медичного забезпечення підготовки юнаків до призову на військову службу;

- проведення просвітницької роботи стосовно пропаганди здорового способу життя;

- підготовка медичної документації на юнаків для військових комісаріатів згідно з діючими нормативними документами;

- контроль виконання індивідуальних планів лікувально-профілактичних заходів з підготовки юнаків до призову на військову службу;

- інформування лікаря підліткового кабінету про випадки відмови юнаків допризовного та призовного віку від обстеження та лікування;

- контроль за виконанням плану профілактичних щеплень дітей підліткового віку району обслуговування;

- підготовка списків дітей по досягненні 18 років до передачі у лікувально-профілактичні заклади загальної мережі.

5. Медична сестра підліткового кабінету має право:

- вносити лікарю підліткового кабінету, головній медичній сестрі дитячого амбулаторно-поліклінічного закладу (старшій медичній сестрі поліклінічного відділення, дитячої консультації) пропозиції щодо покращання медичного забезпечення дітей підліткового віку;

- підвищувати кваліфікацію у порядку, встановленому МОЗ України.

**Начальник Управління
організації медичної
допомоги дітям і матерям**

Р.О.Моїсєнко

Примірне положення про передачу дітей під нагляд амбулаторно-поліклінічного закладу загальної мережі

1. Передача дітей по досягненні віку 18 років та категорій дітей, що набули згідно з законодавством прав повнолітніх раніше 18 років дитячими амбулаторно-поліклінічними закладами в амбулаторно-поліклінічні заклади загальної мережі, здійснюється відповідно до спільного наказу керівників зазначених закладів, яким затверджується склад комісії по передачі дітей із дитячого амбулаторно-поліклінічного закладу до амбулаторно-поліклінічного закладу загальної мережі (далі – комісія) та графік її роботи (не рідше одного разу на квартал).

2. Щороку, до 15 грудня поточного року, дитячі лікувально-профілактичні заклади передають до комісії поіменні списки дітей (окремо юнаків та дівчат), які підлягають передачі до амбулаторно-поліклінічних закладів загальної мережі наступного року, де зазначають наступні дані:

- прізвище, ім'я та по батькові;
- число, місяць, рік народження;
- домашня адреса;
- місце навчання, роботи;
- діагноз;
- інвалідність (у разі наявності);
- категорія постраждалого внаслідок аварії на ЧАЕС (у разі наявності).

3. Списки подаються за підписом керівника дитячого лікувально-профілактичного закладу та завіряються печаткою цього закладу.

4. В амбулаторно-поліклінічні заклади загальної мережі дитячі лікувально-профілактичні заклади передають медичну облікову документацію на кожну дитину, яку готує дільничний педіатр, згідно з переліком:

- медична карта амбулаторного хворого (ф.025/о) з перевідним епікризом;
- вкладний листок на підлітка до медичної карти амбулаторного хворого (ф.025-1/о);
- карта профілактичних щеплень (ф.063/0);
- щорічний епікриз на диспансерного хворого (вкладний листок №2 до ф.025/о);
- контрольна карта диспансерного нагляду (ф.030/о).

5. Передача дітей оформляється актом передачі дітей по досягненні 18 років із дитячого амбулаторно-поліклінічного закладу до амбулаторно-поліклінічного закладу загальної мережі (додається).

6. Комісія забезпечує аналіз та контроль щодо спадкоємності у роботі дитячих лікувально-профілактичних закладів і лікувально-профілактичних закладів загальної мережі стосовно медичного забезпечення дітей підліткового віку, аналізує причини повернення юнаків зі Збройних сил за станом здоров'я.

**Начальник Управління
організації медичної
допомоги дітям і матерям**

Р.О.Моїсеєнко

**Примірна схема
перевідного епікризу на дитину по
досягненні віку 18 років**

1. Прізвище, ім'я та по батькові.
2. Рік, число, місяць народження.
3. З якого віку спостерігається даним лікувально-профілактичним закладом.
4. Дані генеологічного та алергічного анамнезів.
5. Перенесені захворювання (вказати діагнози та в якому віці).
6. Дані щодо диспансерного обліку (діагноз, дата постановки на облік і зняття з обліку).
7. Дані щодо диспансерного обліку на час передачі (у яких спеціалістів та діагноз).
8. Висновок дільничного педіатра (антропометричні дані, загальний стан, фізичний та статевий розвиток, стан щодо органів та систем, оцінка стану здоров'я з визначенням групи здоров'я на день передачі).
9. Рекомендації щодо подальшого диспансерного спостереження та лікування.

Примітка:

якщо на день передачі підліток знаходиться в стані загострення хронічного захворювання, його направляють на лікування, в тому числі і стаціонарне.

**Начальник Управління
організації медичної
допомоги дітям і матерям**

Р.О.Моїсеєнко

**Примірна схема акта передачі дітей по
досягненні 18 років із дитячого амбулаторно-поліклінічного
закладу до амбулаторно-поліклінічного закладу загальної мережі**

Від _____
число, місяць, рік

№ _____

Комісія у складі:

Голови _____

Членів (ПІБ) _____

розглянула медичні документи (форма №025/о, 063/о, перевідні епікризи)

на _____ підлітків, в т.ч. _____

кількість

юнаків

дівчат

_____ представлена медична
назва дитячого амбулаторно-поліклінічного закладу

документація на підлітків:

I групи здоров'я _____, в т.ч. юнаків _____
кількість

II групи здоров'я _____, в т.ч. юнаків _____
кількість

III групи здоров'я _____, в т.ч. юнаків _____
кількість

VI групи здоров'я _____, в т.ч. юнаків _____
кількість

V групи здоров'я _____, в т.ч. юнаків _____
кількість

Після проведеної експертизи медичних документів і огляду _____
кількість

Підлітків, які знаходяться на диспансерному обліку, членами комісії
прийнято під нагляд поліклініки для дорослих _____ підлітків,
в т.ч. юнаків _____

З них:

I групи здоров'я	_____	, в т.ч.юнаків	_____
	кількість		
II групи здоров'я	_____	, в т.ч.юнаків	_____
	кількість		
III групи здоров'я	_____	, в т.ч.юнаків	_____
	кількість		
IV групи здоров'я	_____	, в т.ч.юнаків	_____
	кількість		
V групи здоров'я	_____	, в т.ч.юнаків	_____
	кількість		

Не прийнято _____ підлітків, в т.ч.юнаків _____
кількість кількість

Списки підлітків прийнятих та не прийнятих цим актом додаються

Комісія пропонує _____
назва дитячого амбулаторно-поліклінічного закладу

Ліквідувати виявлені недоліки та повторно представити документацію в

назва амбулаторно-поліклінічного закладу для дорослих

до _____
дата

Примітка:

У списках необхідно зазначити: номер по порядку, прізвище, ім'я та по батькові, число, місяць та рік народження, домашня адреса, місце навчання/роботи, діагноз дитячого амбулаторно-поліклінічного закладу, інвалідність (при наявності), категорія постраждалого внаслідок аварії на ЧАЕС (при наявності), діагноз амбулаторно-поліклінічного закладу загальної мережі, зауваження комісії.

Підписи:

Голова комісії

Члени комісії

**Начальник Управління
організації медичної
допомоги дітям і матерям**

Р.О.Моїсеєнко